

LAKIALOITE 96/2008 vp

Laki toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä lakialoite liittyy talousarvioaloitteeseen, jossa ehdotetaan, että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 33.60.35 lisäyksenä 5 100 000 euroa valtionosuuden maksamiseksi perustoimeentulotuen kustannuksiin.

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan, että toimeentulotuesta annettua lakia (1412/1997) muutetaan siten, että lapsilisälain (796/1992) mukaisesta lapsilisästä tehdään niin kutsuttu etuoikeutettu tulo, jota ei oteta huomioon toimeentulotukea vähentävänä tulona.

Toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n mukaan toimeentulotuen suuruuteen vaikuttavia tuloja ovat kyseisen henkilön ja perheenjäsenten kaikki käytettävissä olevat tulot lukuun ottamatta ns. etuoikeutettuja tuloja, joita ovat mm. vähäisiksi katsottavat avustukset ja ansiotulot sekä eräät kulukorvaukset ja edut, kuten äitiysavustus, vammaistuki ja lapsen hoitotuki. Lapsilisä ei kuulu etuoikeutettuihin tuloihin ja vähentää siis toimeentulotukea.

Köyhyyden kasvu on ollut lapsiperheissä nopeampaa kuin väestössä keskimäärin 1990- ja 2000-luvuilla. Alimpaan tulokymmenykseen kuuluvien lapsiperheiden määrä on kasvanut 5,4 prosentista 9,4 prosenttiin vuosina 1990—2003. Alle 18-vuotiaiden pienituloisuusaste kolminkertaistui neljästä prosentista 12,3 prosenttiin vuosina 1994—2004. Erityisesti köyhiksi luettujen perheiden määrä kasvoi vuosina 1990—2003 yksinhuoltajien (207 %) ja pienten lasten perheissä (153 %).

Viimeisimpien tietojen mukaan lapsiköyhyysaste, 12 prosenttia, on edelleen kasvussa ja ohittanut jo koko väestön köyhyysasteen. Samaan aikaan, kun ansiotuloa saavien reaalitytulot ovat vuosina 1993—2005 kasvaneet yli 25 prosenttia, on lapsiperheiden saamien tulonsiirtojen arvo pudonnut 10 prosenttia.

Hallituksen köyhyyspolitiikan keskeinen painopistealue onkin syystä lapsiperheiden köyhyyden vähentäminen. Lapsilisän yksinhuoltajakorotusta korotettiin 10 eurolla kuukaudessa vuoden 2008 alusta lähtien ja lapsilisää kolmannesta lapsesta lähtien korotetaan 10 eurolla kuukaudessa vuoden 2009 alusta.

Näistä toimista ne kaikkein köyhimmät perheet, jotka saavat toimeentulotukea, eivät kuitenkaan hyödy millään tavalla. Tämä johtuu siitä, että lapsilisä ei kuulu niin kutsuttuihin etuoikeutettuihin tuloihin, vaan leikkaa toimeentulotukea.

Stakesin mukaan vuonna 2006 Suomessa oli 49 637 toimeentulotukea saavaa lapsiperhettä, joissa asui 90 671 lasta. Lapsiperheet saavat toimeentulotukea keskimäärin 5,6 kuukautta vuodesta.

Tässä aloitteessa ehdotetaan, että 10 euroa lapsilisää tehtäisiin etuoikeutetuksi tuloksi niille lapsiperheille, jotka saavat toimeentulotukea. Näin hekin saisivat hyödyn hallituksen perhepoliittisista toimenpiteistä.

Kustannuksia aloitteesta tulisi vuositasolla noin 5,1 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1412/1997) 11 §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 583/2007, seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:

4) äitiysavustuslain (477/1993) mukaista äitiysavustusta, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta eikä 10 euroon asti lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2008

Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Johanna Karimäki /vihr